

ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවය හා අපරාධ

එස්. එච්. එන්. උපමාලිකා

අපරාධ විද්‍යා හා අපරාධ යුක්ති අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

niroshaupamalika1997@gmail.com

සංකල්පය

සමාජ විද්‍යාවේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ සාකච්ඡාව ජීව විද්‍යාත්මක ලිංගිකත්වයට වඩා වෙනස් වූ සමාජ සංස්කෘතික තත්ත්වයකි. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී අපරාධ, වෛරී අපරාධ ලෙස සැලකේ. අපරාධ විද්‍යාවේදී, සමාජයන් සහ ඓතිහාසික සන්දර්භයන් හරහා කාන්තාවන්ට වඩා පිරිමින් සාපරාධී හැසිරීම් වල යෙදෙන බව සටහන් වේ. නිල සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා කරන ලද අපරාධ රටා තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ විෂමතා ඉස්මතු කරයි. ස්ත්‍රීවාදීන්, ස්ත්‍රී සාපරාධීත්වය පිළිගන්නා නමුත් එය විවිධ හේතූන් මත සිදුවන බව පෙන්වා දේ. ශ්‍රී ලංකාවේ අපරාධ සංඛ්‍යාලේඛන පෙන්වා දෙන්නේ පිරිමින් වැඩිපුර අපරාධ කරන බවයි. විශේෂයෙන් ප්‍රචණ්ඩකාරී අපරාධ, කායික, මානසික සහ ලිංගික අපයෝජන ඇතුළත් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය ගෝලීය වශයෙන් කාන්තාවන්ට අසමාන ලෙස බලපායි. එවැනි ප්‍රචණ්ඩත්වයට බලපාන සාධක අතර ආර්ථික යැපීම, අධ්‍යාපන මට්ටම් සහ සංස්කෘතික සම්මතයන් ඇතුළත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කොරොනා වසංගතය තුළ කාන්තාවන්ට එරෙහි ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වය බහුලව දක්නට ලැබේ. බිය, යැපීම සහ ජිනෘමූලික සම්මතයන් කාන්තා සාපරාධී සිද්ධි අඩුවෙන් වාර්තා වීමට හේතු වේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ නීතිමය යාන්ත්‍රණයන් පවතින නමුත්, එහි දුර්වලතා සහ අභියෝග පවතී. කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ආකාරයේ වෙනස්කම් කිරීම් තුරන් කිරීම පිළිබඳ සම්මුතිය වැනි ජාත්‍යන්තර බැඳීම්, ආරක්ෂාව සඳහා අවශ්‍ය බව තහවුරු කරයි. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය මූලික මානව හිමිකම් මූලධර්ම උල්ලංඝනය කරමින් සංකීර්ණ, පැතිරුණු ගෝලීය ගැටලුවක් ලෙස පවතී. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ අපරාධ අතර ඇති සංකීර්ණ සම්බන්ධතාවයට සමාජීය, සංස්කෘතික සහ නීතිමය මානයන් ඇතුළත් වන අතර, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය ආමන්ත්‍රණය කිරීමට සහ වැළැක්වීමට අවශ්‍ය වේ.

මූලාසනය: ප්‍රචණ්ඩත්වය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, සාපරාධීත්වය

හැඳින්වීම

සමාජ විද්‍යාව තුළ කතිකාවට ලක් වන සංකල්පයක් වශයෙන් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හෙවත් පුමිතිරිභාවය හඳුනාගැනීමට හැකිය. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ සමාජභාවය අපරාධ, අපරාධකාරී වර්ගාව කෙරෙහි බලපාන්නේ කුමන අන්දමින් ද යන්න අපරාධ විද්‍යාව තුළ කතිකාවට ලක් වන්නේ ය.

ඔක්ස්ෆර්ඩ් ශබ්දකෝෂයට අනුව Gender හෙවත් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය යනු ගැහැණු හා පිරිමි අතර පවතින සමාජීය හා සංස්කෘතික පදනම මත වූ විවිධත්වයක් ලෙස හඳුන්වා දී ඇත. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය යනු තවදුරටත් විග්‍රහ කරන ඔක්ස්ෆර්ඩ් ශබ්ද කෝෂය පෙන්වා දෙන්නේ ගැහැණු හා පිරිමි අතර පවතින ලිංග හේදය නොමැති නම් ජීව විද්‍යාත්මක පදනම ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය නොවන ලද බවයි. සමාජ ස්ත්‍රී පුරුෂ

භාවය පිළිබඳව කතා කිරීමේදී මෙම සංකල්පය තුළ පවත්නා ජීව විද්‍යා විද්‍යාත්මක පදනම නිවැරදිව අවබෝධ කරගත් යුතුය. පිරිමියකු හා ගැහැණියකු වෙන්ව හඳුනාගත හැක්කේ ස්ත්‍රී පුරුෂ පදනම මතයි. මෙය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය නොව ලිංගිකත්වය යන සංකල්පය වේ. එනම් ලිංගිකත්වය යනු ජීව විද්‍යාත්මක තත්ත්වය වන අතර ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය යනු සමාජ සංස්කෘතික තත්ත්වයයි. සමාජ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා ලිංගිකත්වය යන සංකල්ප එකම කාසියක දෙපැත්ත නිරූපණය කරන සංකල්ප දෙකක් වුවත් සමහර විචාරකයින් මෙය සංකල්ප දෙකක් ලෙස සලකා අදහස් හා මතවාද ඉදිරිපත් කර ඇති බව සමාජ විද්‍යාව හා සමාජ ජීව විද්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීමේදී හඳුනාගත හැකිය.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය යනු කාන්තාවන් සහ පිරිමින් පිළිබඳව සමාජය විසින් ගොඩනගා ඇති ලක්ෂණයන්ය. එනම්, ඔවුනොවුන් පිළිබඳ සමාජ සම්මතයන්, ඔවුන්ට පවරා ඇති භූමිකාවන් සහ කාන්තාවන් සහ පිරිමින් අතර පවතින සබඳතාවයන්ය, මෙය සමාජයෙන් සමාජයට විවිධාකාර වන අතර වෙනස් කල හැකි තත්ත්වයකි. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී අපරාධයක් යනු නිශ්චිත ලිංගභේදයකට එරෙහිව කරන ද්වේෂ සහගත අපරාධයකි. නිශ්චිත ස්ත්‍රී පුරුෂ අපරාධවලට ස්ත්‍රී දූෂණය, ලිංග ජේදනය, බලහත්කාර ගණිකා වෘත්තිය සහ බලහත්කාරයෙන් ගැබ් ගැනීම වැනි සමහර අවස්ථා ඇතුළත් විය හැකිය . බොහෝ විට ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී අපරාධ සිදු කරනු ලබන්නේ සන්නද්ධ ගැටුම් වලදී හෝ දේශපාලන නැගිටීම් හෝ අස්ථාවර කාලවලදී ය. මිනිසුන් සාමාන්‍යයෙන් වෛරී අපරාධ කරන්නේ ක්‍රාසය සෙවීම, පළිගැනීම්, ආරක්ෂාව හෝ මෙහෙයුමක් සම්පූර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය යැයි හැඟෙන බැවිනි.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී අපරාධ වෛරී අපරාධ කාණ්ඩයක් ලෙස විශ්ලේෂණය පිළිගෙන නැති නමුත් ප්‍රාන්ත සහ ෆෙඩරල් වෛරී අපරාධ නීතිවල ප්‍රවර්ගයක් ලෙස එක්සත් ජනපදය තුළ වැඩි වැඩියෙන් ඇතුළත් වේ. හතරවන ජනිත සම්මුතිය මගින් දක්වා ඇති පරිදි ජාත්‍යන්තර වශයෙන් යුධ සමයේදී සිදු කරන ලද බොහෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ අපරාධ යුධ අපරාධ ලෙස පිළිගැනේ. පළිගැනීමේ කාමුක දර්ශන සහ වෙනත් සබැඳි හැසිරීම් වෛරී අපරාධයක් ලෙස සැලකේ. ස්ත්‍රීවාදී අපරාධ විද්‍යාඥයින් විසින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ අපරාධ සඳහා දායක වන ප්‍රධාන සාධක බොහෝමයක් ලෙස සැලකිය හැකි අපරාධ වින්දිතකරණයේ නිශ්චිත විනය ද පුරෝගාමී වී ඇත. නිදසුනක් වශයෙන්, හුරුපුරුදු පුද්ගලයෙකුට ගොඳුරු වන පිරිමින්ට සාපේක්ෂව කාන්තාවන්ට වැඩි සම්භාවිතාවක් ඇත. බොහෝ අවස්ථාවලදී ආගන්තුකයෙකු වෙනුවට ඔවුන් දන්නා පිරිමියෙකු වේ.

බයිබලයේ ජෙනසිස්වල විශේෂයෙන් ම ස්ත්‍රී වාදය පිළිබඳ දෙවියන්ගේ තීරණය ගැන සඳහන් වේ. පිරිමියා හා ගැහැණියගේ සම්භාවය, ඔහුන්ගේ හැසිරීම සහ ඒ නිසා ඔහුන්ට සදාකාලිකව ම උරුම වූ දෙයක් ගැන එහි කියවේ. ස්ත්‍රීයකට දරුවන් බිහි කිරීමට පුළුවන. ඇය බිරිඳක මෙන්ම මවකි. කැම පිසීම, ශුද්ධ පවිත්‍ර කිරීම, ඇඳුම් මැසීම යන ආදිය

ඇය කළ යුතුය. පිරිමියා රැකබලා ගනී. එහෙත් ඔහුගේ අණසකට ඇ යටත්ය.

සමාජ විද්‍යාව තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය අතීතයේ සිට කතිකාවට ලක් වන සංකල්පයක් ලෙස හඳුන්වා දීමට පුළුවන. ගැහැනු පිරිමි යන දෙපාර්ශ්වයටම ලබාදී ඇති සමාජ සංස්කෘතික නිර්වචන මෙයට අයත් වේ. ස්වභාවධර්මය ජීව විද්‍යා විද්‍යාත්මක ලෙස ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය ප්‍රදානය කර ඇති අතර සමාජය හරහා ගැහැණුකම හා පිරිමිකම ආරෝපණය කරනු ලබයි. ඒ අනුව, ළමුන් හා ගැහැණු ළමුන් හැසිරිය යුත්තේ කෙසේද, ඇඳුම් පැළඳුම් ආයිත්තම් ඇදිය යුත්තේ කෙසේද, ඔහුන් සතුව පැවතිය යුතු ආකල්ප හා වර්ත ලක්ෂණ තීරණය කරනු ලබන්නේ හා නිර්වචනය කරන්නේ සමාජය විසින් ය. මෙම ආකාරයට ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය යනු හැඳින්විය හැක.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා අපරාධ

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා අපරාධ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේ දී කාන්තාවන්ට වඩා පුරුෂයින් අපරාධකාරී වර්ගවල නියැලෙන බව හඳුනාගත හැකිය. සරලවම කිවහොත් පිරිමින් වැඩිපුර අපරාධ කරන අතර කාන්තාවන් අඩුවෙන් අපරාධ සිදු කරයි. මෙම වෙනස ඉතිහාසය පුරා සියලු සමාජවල සෑම අපරාධ කාණ්ඩයකම පාහේ හඳුනාගත හැකිව ඇත. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා අපරාධ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේ දී අවධානය යොමු කරනු ලබන ප්‍රධාන කරුණු තුනකි. එනම්, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවයේ වැරදි හැසිරීම් රටාවන් අධ්‍යයනය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සාපරාධී හැසිරීම්වලට බලපාන සාධක අධ්‍යයනය හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සාපරාධී හැසිරීම් වැළැක්වීම සඳහා ගත් හැකි ක්‍රියාමාර්ග මොනවාද යන්න අධ්‍යයනය මූලික කරුණු කෙරෙහි මෙහිදී අවධානය යොමු කරනු ලබයි.

පොලිසිය විසින් රැස් කරන ලද සහ වාර්තා කරන ලද නිල සංඛ්‍යාලේඛන මත පදනම්ව, අපරාධ කරන පුද්ගලයින්ගේ සංඛ්‍යාව වේගයෙන් ඉහළ ගොස් තිබේ. වාර්තාගත අපරාධ රටා තුළ කැපී පෙනෙන ස්ත්‍රී පුරුෂ වෙනස්කම් තිබේ. කාන්තාවන් පිරිමින්ට වඩා අඩු අපරාධ සිදු කරන බව පෙනෙන අතර, ඔවුන් වරදක් කරන විට, කාන්තාවන් පිරිමින්ට වඩා විවිධ ආකාරයේ අපරාධ කිරීමට නැඹුරු වෙති. ප්‍රශ්නය නම් ඇත්තටම පිරිමින්ට වඩා කාන්තාවන් අපරාධ කරන්නේ අඩුවෙන්ද? එසේත් නැතිනම් මිනිසුන් ඉපදුණේ ඔවුන් තුළ අපරාධ සහජ බුද්ධියක් ඇති කර ගැනීමටද? ක්‍රියාකාරීවාදීන්ගේ දෘෂ්ටිකෝණයෙන්, ලිංගික න්‍යාය සහ සමාජගත

වීමේ වෙනස්කම් නිසා කාන්තාවන් අපරාධ කරන්නේ නැත.

නිදසුනක් වශයෙන්, පිරිමින් දැඩි ලෙස සමාජගත වන අතර, දරුවන් සමාජගත කිරීමේ වගකීම භාර ගන්නා කාන්තාවන් නිවසේ ප්‍රකාශන කාර්යභාරය ඉටු කරයි. රළු සහ අවදානම් ගැනීම සහ මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඔවුන් පෙනී සිටින විට ඔවුන් ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා කිරීමට හෝ සාපරාධී අවස්ථාවන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඉඩ ඇති බවයි.

මීට අමතරව, ක්‍රියාකාරීවාදීන් තර්ක කරන්නේ අපරාධ රටා තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ වෙනස්කම් ඇති වන්නේ පාලන න්‍යාය නිසා බවයි. නිදසුනක් වශයෙන්, කාන්තාවන් පාලනය වන අතර නිවසේ සිටීමට වැඩි ඉඩක් ඇත. ඔවුන් මත්පැන් පානය කරන මත්පැන්හල්වල හෝ සමාජ ශාලාවල නොසිටින අතර එමඟින් ඔවුන් අපරාධ කිරීමට අපහසු වේ. අන්තර් ක්‍රියාකාරීන් අපරාධ පිළිබඳ නිල සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර ඒවා සමාජීය වශයෙන් ගොඩනගා ඇති බව විශ්වාස කරති. අපරාධ හෝ අපගමනය ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද දේ සමාජ පාලන නියෝජිතයන් විසින් ආත්මීය තීරණ මත පදනම් වේ. එය ලේබල් කිරීමේ න්‍යාය ලෙසද හැඳින්වේ. නිදසුනක් වශයෙන්, ලේබල් කිරීමේ න්‍යාය මත පදනම්ව පිරිමින් ප්‍රවණ්ඩකාරී සහ අපරාධකරුවෙකු ලෙස ලේබල් කරනු ලබන අතර කාන්තාවන් එසේ නොකරයි. අනෙක් අතට ස්ත්‍රීවාදය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ අන්තර් ක්‍රියාවාදය යන දෙකටම එකඟ නොවේ. ස්ත්‍රීවාදී න්‍යාය රැඩිකල් න්‍යායකි. කාන්තාවන් අපරාධ කරන බව ඔවුන් පිළිගන්නා නමුත් ඔවුන් අපරාධ කරන්නේ වෙනත් සමාජ විද්‍යාඥයන් හා සසඳන විට විවිධ හේතු නිසා ය. ස්ත්‍රීවාදී දෘෂ්ටිකෝණ ගණනාවක් තිබේ.

අපරාධ පිරිමින් විසින් අසමානුපාතික ලෙස සිදු කරනු ලබන ලබයි. මෙම අපරාධ න්‍යාය පැහැදිලි කරන්නේ අපරාධ ක්‍රියාකාරකම් ළමා කාලයේ සිට ආරම්භ වී වැඩිහිටි විය දක්වා ගමන් කරන බවයි. මෙම න්‍යාය අවධානය යොමු කරන්නේ විවිධ පුද්ගලයින් අතර සමාජ විරෝධී සහ අහිතකර හැසිරීම් වර්ධනය වන ආකාරයයි. මෙම න්‍යාය තර්ක කරන්නේ බලහත්කාර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් තමාව පාලනය කර ගැනීමට ඇති හැකියාව අවසානයේ අපරාධ ක්‍රියාකාරකම් වලින් වැළකී සිටීමට හේතු වන බවයි. ප්‍රකෝපකාරී අවස්ථාවන්හිදී සිතීමට සහ

තමාටම රචනා කිරීමට මෙයට කාලය අවශ්‍ය වේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අඩු බරපතල අපරාධ කරන බව දන්නා අතර පිරිමි ලිංගය වඩාත් බරපතල අපරාධ කරයි. සාපරාධී ක්‍රියාවන් සඳහා පාරිසරික සාධක ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන්ම ලෝකයේ බොහෝ රටවල අපරාධ සංඛ්‍යා ලේඛන සහ බන්ධනාගාර වාර්තා තුළින් කාන්තාවන්ට වඩා පිරිමින් අපරාධ සිදුකරන බව හඳුනාගත් හැකිය. කාන්තාවන්ට වඩා පුරුෂයින් විසින් ප්‍රවණ්ඩත්වය භාවිතා කරන බව පෙනේ. පුරුෂයින් ප්‍රවණ්ඩත්වයට වැඩි කැමැත්තක් දක්වයි. ප්‍රවණ්ඩත්වය යනු යමෙකු තුළ කායික මානසික හෝ ලිංගික පීඩාවක් ඇති කිරීමයි. නිවස තුළ සිදුවන ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියාවලදී නිවසේ සාමාජිකයින්ට මානසිකව ලිංගිකව හෝ ශාරීරිකව පීඩා විඳීමට සිදුවේ. පුරුෂාධිපත්‍ය දරා සිටිමින් බලතල පෙන්වා නිවසේ පුද්ගලයින් පීඩාවට ලක් කිරීම් සංස්කෘතිකය තුළින් ආරෝපණය කර ඇති තත්වයක් ලෙස අපරාධ ඇති කිරීමට බලපායි. ඉන් බලය පෙන්වීමේ ආයුධයක් ලෙස ප්‍රවණ්ඩත්වය ප්‍රයෝජනයට ගනී. පුරුෂයින්ට මනුස්සකම පවත්වාගෙන යාමට ප්‍රවණ්ඩත්වය අවශ්‍ය වේ. එම නිසා පුරුෂයන් නිරතුරුවම තම ප්‍රවණ්ඩකාරීත්වය කවරෙකු හෝ වෙත දිගු කරයි (එදිරිසිංහ, 2007).

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත සිදුවන වෙනස්කම් අතර කාන්තාව අරඹයා පහළ සමාජ තත්ත්වයන් උරුම වීම, වරප්‍රසාද හා අයිතිවාසිකම් අසමාන ලෙස බෙදී යාම, බලය හිමිවීම පිළිබඳ විෂමතාවන්, ආර්ථික වරප්‍රසාද අහිමි වීම යනාදිය මෙන්ම ඇය හිංසනයට පත් කිරීමද දක්නට ලැබේ. පුරුෂ කේන්ද්‍රීය සමාජයක් තුළ කාන්තාව පුරුෂයාගේ හිංසනයට ගොදුරු වේ. මෙහි ප්‍රධාන පර්ශ්වකරුවන්ගේ පුරුෂයාය. සමාජයේ පුරුෂයාගේ වර්යාව මත කාන්තාවගේ සමාජ තත්ත්වය තීරණය වේ. පුරුෂ පාර්ශ්වය හා සමාජ ක්‍රමය තුළ කාන්තාවන් හිංසනයට ලක්වන ආකාර විවිධාකාර වේ. ඒ අතර ප්‍රධාන අංශ තුනක් හඳුනාගත හැකිය.

1. කායික හිංසනයට ලක් කිරීම
2. මානසික හිංසනය
3. ලිංගික හිංසනය

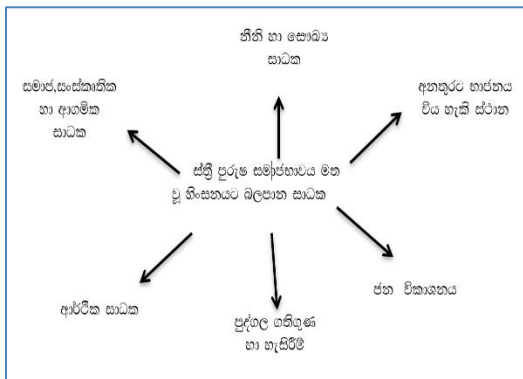
කායික හිංසනය යනු ශාරීරික වශයෙන් කාන්තාවකට පහර දීම, තුවාල කිරීම හෝ මරණයට ලක්කිරීම ආදියයි. මානසික හිංසනයට අයත් වන්නේ බැනවැදීම, නින්දාවට ලක්කිරීම, අපහාසයට

ලක් කිරීම ආදී වශයෙන් කාන්තාව පීඩනයට ලක් කිරීමයි. ලිංගික හිංසනය යනු කාන්තාවන් දූෂණය කිරීම, හිරිඔත්ප් බිඳීම හා බලහත්කාරකම් කිරීම යන ආදියයි. මෙසේ විවිධාකාරයෙන් බලපෑම් කරනුයේ ඇ කාන්තාවක් වීම නිසාමය (අමරසේකර, 2004).

හිංසනයට බලපාන සාධක

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත වූ හිංසනයට බලපාන සාධක ගණනාවක් හඳුනාගත හැකිය. එනම්

රූප සටහන 1: හිංසනයට බලපාන සාධක

ආර්ථික සාධක ලෙස,

- ආර්ථිකව අත් අය මත යැපීම
- අඩු අධ්‍යාපන මට්ටම
- වැටුප් විෂමතා
- දේපල අයිතිය හා පාලනය
- දිළිඳු බව

පුද්ගල ගතිගුණ හා හැසිරීම් ලෙස,

- නොදැනුවත්කම
- බිය හා අසරණකම
- මත්පැන් හෝ මත්ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය
- පවුල් අසමගිය
- ආරාමුල් හා ප්‍රචණ්ඩත්වය පැවතීම
- දරුවන්ව නො සලකා හැරීම
- මානසික රෝගී තත්වයන්
- පුද්ගල සබඳතා පිළිබඳ අනවබෝදය
- බලය අනිසි ලෙස භාවිතය, පාලනය කිරීම

ජන විකාශනය සාධක

- පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව
- හිංසනයට ලක් වූ බාලවයස්කරුවෙකු වීම.
- විවාහ වී සි කාල සීමාව

සමාජ, සංස්කෘතික හා ආගමික සාධක

- හිංසනයට පත් අය වෙත බලය හා පාලනය පවත්වාගෙන යාම
- පෞද්ගලික සිදු වීමක් හා සුළු දෙයක් යයි සිතා ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවන් හෙළි නො කිරීම
- සමීප ඥාති සබඳතා නිසා හෙළි නො කිරීම
- උසස් බව, අධිකාරිය, ජිතා මූලික ආකල්ප
- විවාහය හා දැවැදි පිළිබඳ සමාජ අපේක්ෂා හැසිරීම් හා වාරිත
- කාන්තාවන් පිළිබඳ පවතින මිථ්‍යා විශ්වාස, ඇදහිලි හා ආකල්ප
- හිංසනයට ලක් වූ අය වෙතම වරද පැටවීම හා අඩු සමාජ සංවේදිතාව
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සමාජකරණය

අනතුරු හාජනය විය හැකි ස්ථාන

- යුදමය තත්වයන්
- වහල්මය දුගීන්
- අඩු ආදායම් හා යැපීම් තත්වයන්

නීති හා සෞඛ්‍ය සාධක

- නෛතික හා පොලිස්
- ක්‍රියාකාරිත්වය අක්‍රමවත් හා දුර්වල වීම
- නීති/සෞඛ්‍ය/රැකවරණ පද්ධතීන්ගේ සේවා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක නො වීම
- නීති රාමුව තුළ පවතින අඩුපාඩු හා කල්ගතවීම.

යන ආදී සාධක ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත වූ හිංසනයට බලපාන සාධක සෙල පෙන්වා දිය හැකිය.

හිංසනය, ප්‍රචණ්ඩත්වය හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය

හිංසනය හා ප්‍රචණ්ඩත්වයට ස්ත්‍රීන් මෙන්ම පුරුෂයින් ද මුහුණ දෙයි. මෙහිදී කාන්තාවන් 95% හිංසනයට ලක්වන විට පුරුෂයින් 5% ලෙස වාර්තා වේ. මෙහි දී බරපතලම අසාධාරණය ලක්වන්නේ කාන්තාවන්ය. මෙහිදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය යන්න අර්ථ දැක්වීමේදී ප්‍රසිද්ධියේ හෝ පුද්ගලික ජීවිතයේදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ යම්කිසි ක්‍රියාවක් හෝ වලියක් නිසා ශාරීරිකව, මානසිකව හා ලිංගිකව හිංසනයට, වේදනාවට, තුවාල හෝ පහරදීම් වලට ස්ත්‍රීන් ලක් වීම හා ලක් කිරීම, තර්ජනය කිරීම, බලහත්කාරයෙන් හෝ හිතුවක්කාර ලෙස ස්ත්‍රීයගේ නිදහස සීමා කිරීමට උත්සාහ දැරීම යන ඕනෑම

ක්‍රියාවක් හිංසනය ලෙස නිර්වචනය කළ හැකියි. කාන්තාවන් හිංසනයට හා ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්කෙරෙනුයේ මූලික වශයෙන් බලය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම, ලිංග භේදය හා මානව හිමිකම්වලට ගරු නොකිරීම යන්න බලපානු ලබයි. පීතෘ මූලික සමාජය හිංසනය හා ප්‍රචණ්ඩත්වයට දඬුවම් විරහිතව සලකයි.

එහෙත් ඉන්දියානු ස්ත්‍රීවාදී සහ ක්‍රියාකාරකම් සංගමයේ ක්‍රියාකාරීන් කමලා භාෂින් පවසන්නේ,

“මා දූෂණයට ලක් වූ විට මිනිසුන් පවසන්නේ මට මගේ ගෞරවය නැති වූ බවයි. මට මගේ ගෞරවය නැති වූයේ කෙසේද? මගේ ගෞරවය මගේ යෝනි මාර්ගය නොවේ, මගේ ස්ත්‍රී දූෂණය මගේ ප්‍රජාවේ ගෞරවය කෙලෙසන බව පීතෘමූලික අදහසකි. මෙම හැමෝටම කියන්න කැමතියි, ඔබ ඔබේ ප්‍රජාවගේ ගෞරවය කාන්තා යෝනි මාර්ගයට තැබුවේ ඇයි? අපි කවදාවත් එහෙම කරලා නැහැල ස්ත්‍රී දූෂකයාට තමයි ගෞරවය නැති වෙන්නේ, අපිට එහෙම වෙන්නේ නැහැ” ලෙස දක්වා තිබේ.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය වඩාත් ප්‍රචලිත මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන්ගෙන් එකක් ලෙස ලොව පුරා පිළිගනී. කාන්තාවන්ට එරෙහි වෙනස් කොට සැලකීම තුරන් කිරීම පිළිබඳ කමිටුව, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය ප්‍රකාශ කළේ පිරිමින් හා සමානාත්මතාවයේ පදනම මත අයිතිවාසිකම් සහ නිදහස හුක්කි විදීමට කාන්තාවන්ට ඇති හැකියාව බරපතල ලෙස වළක්වන කාන්තාවන්ට එරෙහි වෙනස්කම් කිරීමේ ආකාරයකි. කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්වය තුරන් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්වය නිර්වචනය කර ඇත්තේ නිකායික, ලිංගික හෝ මානසික හානියක් හෝ කාන්තාවන්ට දුක් විදීමට හේතු වන හෝ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රචලිතව සිදුවන හෝ සිදු විය හැකි ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයකි. ජාත්‍යන්තර නෛතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය යන යෙදුම, ගෘහස්ථ හිංසනය සහ ලිංගික හිංසනය යන ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ආකාර දෙකම ඇතුළත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අත්දැකීම්

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ලිංගික හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය කාන්තා ජනගහනයෙන් විශාල ප්‍රතිශතයක් අත්විඳින අතර එය රටේ කාන්තාවන් සඳහා වැදගත් මානව හිමිකම්

ප්‍රශ්නයක් බවට පත් කරයි. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2019 කාන්තා යහපැවැත්ම පිළිබඳ සමීක්ෂණයකට අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ගෙන් 51.6% න් 20.4% ඔවුන්ගේ සමීප සහකරු විසින් ගෘහස්ථ හිංසනයට ලක්ව ඇති බව වාර්තා වේ. තවද, ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ජනගහනයෙන් 24.9% වයස අවුරුදු 15 සිට ගෘහස්ථ හිංසනයට මුහුණ දී ඇත. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ බිහිසුණු ප්‍රතිවිපාකවලට ගොදුරු වූවන්ගේ ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යයට දැඩි බලපෑම් ඇතුළත් වේ.

ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය තුළ කලින් පැතිරී තිබූ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයට අමතරව, කොරෝනා වසංගතයේ ආරම්භය සහ අගුලු දැමීමේ පියවරයන් කාන්තාවන්ට එරෙහි ගෘහස්ථ හා ලිංගික හිංසන සිද්ධීන් සංඛ්‍යාව උග්‍ර වී ඇත. එපමනක් නොව, බොහෝ සාධක හේතුවෙන් එවැනි සිද්ධීන් බොහොමයක් වාර්තා වී නොමැත. ශ්‍රී ලංකාව කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් අනුමත කර ඇති අතර ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය මැඩපැවැත්වීම සඳහා නීති සම්මත කර ඇති අතර, එවැනි ආරක්ෂාවක් සහතික කිරීම සඳහා ඵලදායී හා ක්ෂණික ක්‍රියාමාර්ග නොමැති ප්‍රමුඛතාවයක් පවතී.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය තුළ පවතින විවිධ ප්‍රචලිත සාධකවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දැකිය හැකි අතර, ස්ථීර සමාජ සම්මතයන් හේතුවෙන් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය අතර ගැඹුරු අසමානතාවය, ආර්ථික වශයෙන් අවාසි සහගත තත්ත්වයකි. මේ අනුව පීතෘමූලික සම්මතයන්ට අදාළ වෙනස්කම්වලට එරෙහිව නැගී සිටීමේදී ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන් අභියෝගවලට මුහුණ දෙති. එපමනක් නොව, විරැකියාවට මුහුණ දෙන අතර, කාන්තාවන් තම සහකරු හෝ සහකාරිය මත මූල්‍යමය වශයෙන් යැපෙන අතර, එවැනි යැපීම ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්ට තම සහකරුවන් විසින් සිදු කරන ලද ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ සිද්ධීන් වාර්තා කිරීමේදී බරපතල දුෂ්කරතා ඇති කරනු ලැබේ.

කාන්තාවන් ඔවුන්ට එරෙහි පිරිමි හිංසනයට තර්ජනයක් හෝ බියෙන් ද පාලනය වේ. විශේෂයෙන්ම ලිංගික හිංසනය, ස්ත්‍රී දූෂණ පිළිබඳ සංවේදී මාධ්‍ය වාර්තා කිරීම කාන්තා බිය වැඩි කරන අතර ඔවුන් ගෘහස්ථව සිටීමට බිය ගන්වන බවයි. නිදසුනක් වශයෙන්, කාන්තාවන් එළිමහනේ

සිටිය හොත් යම් දෙයක් සිදුවේ යැයි බියෙන් රාත්‍රියට පෙර නිවසේ රැඳී සිටීමට වැඩි ඉඩක් ඇත. තවද, කාන්තාවන් ප්‍රසිද්ධියේ පාලනය කරනු ලබන්නේ ගෞරවනීය නොවන අය ලෙස අර්ථ දැක්වීමට ඇති බියෙනි. මේවායින් අවසානයේ කාන්තාවන් ගණිකා වෘත්තිය වැනි අපරාධවලින් වැළකී සිටින්නේ එය සමාජයේ සම්මතයෙන් බැහැර වන බැවිනි. පොදුවේ ගත් කල, කාන්තාවන්ගේ ජීවිතයට මෙම පුරුෂාධිපත්‍ය සීමා කිරීම වලින් අදහස් වන්නේ ඔවුන්ට අපරාධ සඳහා ඇති අවස්ථා අඩු බවයි. කෙසේ වෙතත්, පිරිමි ආධිපත්‍යය දරන සමාජයට කාන්තාවන් අපරාධවලට තල්ලු කළ හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ විෂමතා හේතුවෙන් ඉහළ තනතුරක රැකියාවක් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව නොලැබීම නිසා කාන්තාවන් දිළිඳු වීමට වැඩි ඉඩක් ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන්ට යහපත් ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා මන්දුවා ජාවාරම්කරුවෙකු වීම හෝ ගණිකා වෘත්තිය වැනි අපරාධ සිදු කරනු ඇත.

සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව, ගෘහස්ත හිංසනයට ගොදුරු වූවන්ගෙන් 1%ක් පමණක් නඩු වාර්තා කිරීමට නීතිමය යාන්ත්‍රණය භාවිතා කරයි. මේ අනුව සාක්ෂි වශයෙන් වාර්තා වූ සිද්ධීන් සංඛ්‍යාව කාන්තාවන්ට එරෙහි සැබෑ ප්‍රවණිකත්වය ප්‍රමාණවත් ලෙස පිළිබිඹු කිරීමට අසමත් වේ. ලිංගික සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණිකත්වයට එරෙහිව ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්ට විධිමත් පැමිණිලි කිරීමෙන් වළක්වන සාධක අතර අපරාධකරුට ඇති බිය, වින්දනයන්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීමට දෙමළ පොලිස් නිලධාරීන් නොමැතිකම, දිගුකාලීනව අධිකරණයේ විභාග වෙමින් පවතින නඩු ඇතුළත් වේ. 2015 දී ලිංගික ප්‍රවණිකත්වයට ගොදුරු වූවන් සඳහා යුක්තිය සහතික කිරීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ කැළඹිලි සහගත වාර්තාවෙන් පෙනී යන්නේ පොලිසිය විසින් වාර්තා කරන ලද ස්ත්‍රී දූෂණ 379න් 365ක් කිසිදු වරදකරුවෙකු නොමැතිව විභාග වෙමින් පවතින බවයි.

ලිංගික සහ ගෘහස්ථ ප්‍රවණිකත්වයට එරෙහිව තම ප්‍රදේශයේ කාන්තාවන් ආරක්ෂා කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය බැඳීම එහි ගෘහස්ථ නීතිවලින් පිළිබිඹු වේ. ඊට අමතරව, ජාත්‍යන්තර නීති රාමු තුළ, එහි දේශීය නීති සහ ප්‍රතිපත්ති තුළ දක්වා ඇති කැපවීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව බැඳී සිටී. ප්‍රවණිකත්වයට එරෙහිව ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ

විවිධ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර නීතිමය බැඳීම් මෙම ලිපියේ කොටසින් නිරූපණය කෙරේ.

1978 දී සම්මත කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මූලික අයිතිවාසිකම්වලින් එකක් ලෙස සමානාත්මතාවයට ඇති අයිතිය විධිවිධාන සලසා ඇත. 12(1) ව්‍යවස්ථාව මඟින් සියලුම පුද්ගලයන් නීතිය ඉදිරියේ සමාන වන අතර නීතියේ සමාන ආරක්ෂාවට හිමිකම් ලබන අතර 12(2) වගන්තිය මඟින් ලිංගිකත්වය ඇතුළු කිසිදු පදනමක් මත වෙනස්කම් නොකිරීම සහතික කරයි.

ගෘහස්ථ ප්‍රවණිකත්වය වැළැක්වීමේ පනත(2005) ගෘහස්ථ හිංසනය සහ අපයෝජන වැළැක්වීම සඳහා නීතිමය රාමුවක් සපයා ඇත. එය ගෘහස්ථ හිංසනය මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීමක් ලෙස පනත පිළිගනී. කෙසේ වෙතත්, එම පනත 12(1) වැනි වගන්තිය වෙනස් කොට සැලකීමේ විධිවිධාන වලින් පීඩා විඳිති. අපරාධ සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත යුක්තිය පසිඳලීමේ ක්‍රියාමාර්ගය ශක්තිමත් කිරීම, සහ එමඟින් අපරාධවලට ගොදුරු වූවන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සිදු කරයි. කෙසේ වෙතත්, පනත සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කර නොමැති අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් එහි සහතික කර ඇති ආරක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරිපාලන ක්‍රමයක් නොමැත.

ශ්‍රී ලංකාවේ දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය කාන්තාවන්ට එරෙහි ලිංගික හිංසනය අපරාධයක් බවට පත් කරයි විශේෂයෙන්ම, කාන්තාවන් සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුගමනය කරමින්, ස්ත්‍රී දූෂණ, ලිංගික අතවර සහ ලිංගික හිංසන ඇතුළුව දැඩි දඩුවම් ලබාදීම සඳහා දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ සංශෝධන හඳුන්වා දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය ලිංගික සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණිකත්වය තුරන් කිරීමට බාධා කරන නීතියේ හිඬුස්වලින් නිදහස් නොවේ. දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය විවාහක ස්ත්‍රී දූෂණයට දඩුවම් කිරීමට අපොහොසත් වේ. තවද, 363 වගන්තිය යටතේ, වයස අවුරුදු දොළහ සහ ඊට වැඩි විවාහක මුස්ලිම් ගැහැණු ළමයින් ව්‍යවස්ථාපිත දූෂණයෙන් නිදහස් කෙරේ(දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය, 1883).

1948 මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය මූලික මානව අයිතිවාසිකමක් ලෙස තහවුරු කරයි. ශ්‍රී ලංකාව 1979 කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ආකාරයේ

වෙනස්කම් කිරීම තුරන් කිරීම පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතිය අනුමත කර ඇත. එය බොහෝ විට කාන්තාවන් සඳහා වන ජාත්‍යන්තර අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනත ලෙස හැඳින්වේ. කාන්තාවන් සඳහා වන ආරක්ෂාව පිළිබඳ එහි නීතිමය ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කිරීමට බැඳී සිටී. සම්මුතියේ වගන්ති මගින් කාන්තාවන් වෙනස් කොට සැලකීමෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විධිවිධාන සලසා ඇති අතර එවැනි වෙනස්කම් තුරන් කිරීම සඳහා රාජ්‍ය පාර්ශවයන් විසින් ගත යුතු පියවර සඳහා විධිවිධාන සලසා තිබේ. සාමාන්‍ය ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ හෝ මානව හිමිකම් සම්මුතීන් යටතේ කාන්තාවන්ගේ මානව හිමිකම් සහ මූලික නිදහස හුක්කි විදීම අධාල කරන හෝ අහෝසි කරන ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණත්වය සම්මුතියේ 1 වැනි වගන්තිය යටතේ වෙනස්කම් කිරීමකි. 1993 දී කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රවණත්වය පිටුදැකීමේ ප්‍රකාශය මගින් සියලුම ප්‍රාන්තවලින් ඉල්ලා සිටියේ, එවැනි ප්‍රවණත්වය කාන්තාවන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් සහ නිදහසට පටහැනි බව පිළිගෙන කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ආකාරයේ හිංසනයන් මුලිනුපුටා දැමීම සඳහා පියවර ගත යුතු බවයි.

අවසාන වශයෙන්, ඉහත සඳහන් කළ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර නීති රාමුවට අනුව, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණත්වයන් කාන්තාවන් ආරක්ෂා කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව පැහැදිලි වගකීමක් යටතේ සිටී. තවද, ශ්‍රී ලංකාවේ වගකීම් ව්‍යුත්පන්න වන්නේ කාන්තාවන්ට එරෙහි කිසියම් ප්‍රවණත්ව ක්‍රියාවක් වැලැක්වීම අරමුණු කරගත් එහි ගෘහස්ථ නීති මගිනි.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ භාවය මත පදනම් වූ හිංසනය සංස්කෘතික, සමාජයීය, භූගෝලීය, ආගමික හා ආර්ථික ස්ථර පුරා පැතිරුණු මුළු ලොවටම පොදු වූ ගැටළුවකි. මෙය මානව හිමිකම් පිළිබඳ ගැටළුවක් ලෙසද හඳුනාගෙන ඇත. මෙය ඉතා වැදගත් සෞඛ්‍ය ගැටළුවක් ලෙසද හඳුනාගෙන ඇත. හිංසනය යනු මානව හිමිකම් ගැටළුවකි. හිංසනය

හා ප්‍රවණත්වය මානව හිමිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ පහත සඳහන් මූලධර්ම උල්ලංඝනය කරයි.

- 1 වන වගන්තිය, සියලු මනුෂ්‍යයන් නිදහස් හා සමාන ගෞරවයෙන් හා අයිතිවාසිකම් වලින් උපත ලබයි.
- 3 වැනි වගන්තියෙන්, සෑම කෙනෙකුටම ජීවත්වීමට, නිදහසට සහ පුද්ගල ආරක්ෂාවට අයිතිය ඇත.
- 5 වන වගන්තියෙන්, කිසිවෙකු වධ හිංසාවලට හෝ කුරිරු, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකීමට හෝ දඬුවම්වලට යටත් නොකළ යුතුය.

ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය සහ අපරාධ අතර සබඳතා ගැඹුරු, නොනැසී පවතින සහ පරස්පර විරෝධී ය. අපරාධ යුක්ති විනිශ්චය පද්ධති තුළ විවිධ ආකාරයේ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන වැදගත්ම සාධකයක් ලෙස ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හඳුනාගෙන ඇත. පිරිමින් සහ කාන්තාවන් ඔවුන්ගේ වැරදි අනුපාත සහ රටා සහ ඔවුන්ගේ ගොදුරු වීමේ අත්දැකීම් අනුව වෙනස් බව බොහෝ කලක සිට සලකනු ලැබේ. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා අපරාධ අතර සබඳතාවය ඉහත පරිදි විශ්ලේෂණය කළ හැකිය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

අමරසේකර, දයා (2004). *ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා පවුල*. ජයන් ප්‍රින්ට් ග්‍රැෆික්ස්.

එදිරිසිංහ, අනුෂා. (2007). *ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ කාන්තා සාපරාධීන්වය*. කතෘ ප්‍රකාශන.

දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය (1883). ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව.

Maduwage Shiha.(2020). Violence against women in Sri Lanka.
<https://www.ft.lk/columns/Violence-against-women-in-Sri-Lanka/4-710091>

